

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

**Π.Μ.Σ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΙΝΙΩΝ
ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ**

Μεταπτυχιακή διατριβή

Δημιουργία ντοκιμαντερ με θέμα
“Ο ρόλος που έχουν οι χρονικές προθεσμίες στην κοινωνική ζωή”.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

ΑΜ. 1332018040

Επιβλέπων καθηγητής

Ιωάννης Σκοπετέας

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - Ο ΧΡΟΝΟΣ	6
1.1 Η αρχή του χρόνου	6
1.2 Ο ρόλος του χρόνου στην κοινωνική ζωή	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ	7
2.1 - Προθεσμίες και Δημιουργικότητα	8
2.2 - Προθεσμίες και Ψυχολογία	9
2.3 - Deadline	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΤΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ	10
3.1 Οι πρώτες σκέψεις	10
3.2.1 - Ορισμός του Ντοκιμαντέρ	11
3.3 - Αφηγηματικοί Τρόποι	12
3.3.1 - Επεξηγηματικός τρόπος	12
3.3.2 - Ντοκιμαντέρ παρατήρησης	13
3.3.3 - Συμμετοχική αφήγηση	13
3.3.4 - Ποιητική αφήγηση	13
3.3.5 - Αυτοπαθής τρόπος	14
3.3.6 - Επιτελεστικός τρόπος	14
3.4 - Το Cinema Vérité	14
3.6 - Vlogging	15
3.7 - Κατα την υλοποίηση	16
3.8 - Επιρροές	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - Η ΕΡΕΥΝΑ	17
4.1 - Επιτόπια Έρευνα	17
4.2 - Γνωμικά (quotes)	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	21

5.1 - Σκαλέτα	21
5.2 - Προσωπικός Μονόλογος	22
5.3 - Συνεντεύξεις - Συνομιλίες	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ	25
5.1 - Προσωπικοί μονόλογοι	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΤΟ ΜΟΝΤΑΖ	26
7.1. Το μοντάζ στο ντοκιμαντέρ	26
7.2 - Πως χρησιμοποιήθηκε το μοντάζ στην ταινία	27
7.3 - Τεχνικές Λεπτομέρειες	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	28
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	29
ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ	30

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία γίνεται στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος “Πολιτισμός και Παραγωγή Ταινιών Ντοκιμαντέρ”, του τμήματος Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Ο τίτλος της διπλωματικής εργασίας είναι η “Δημιουργία ντοκιμαντερ με θέμα το ρόλο που έχουν οι χρονικές προθεσμίες στην κοινωνική ζωή” και αφορά στον ρόλο που έχουν οι χρονικές προθεσμίες στην καθημερινότητά μας και στην εργασία μας, αλλά και το πως επηρεάζουν την ψυχολογία και την δημιουργικότητα μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Ιωάννη Σκοπετέα, που επέβλεψε αυτή την διπλωματική εργασία, τους υπόλοιπους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος, και τους συμφοιτητές μου, για την δημιουργία ενός κλίματος δημιουργικότητας και συζητήσεων καθόλη την διάρκεια της φοίτησης μου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Ιδιαίτερος θα ήθελα να ευχαριστήσω, την Νικολέτα Παράσχη και τον Νικόλα Παπαδημητρίου, για την βοήθεια τους και την συμβολή τους, στο να μην τα παρατήσω όταν όλα δυσκόλεψαν και οι χρόνοι στένευαν. Τέλος θέλω να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου, Φαίδωνα Αρβανιτάκη και Δέσποινα Αλεξόπουλου που με βοήθησαν στα γυρίσματα και τον Άρη Σκλαβενίτη για τον χρόνο που μου έδωσε και τις ωραίες κουβέντες γύρω από το κρασί και όχι μόνο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι προθεσμίες είναι παντού στην ζωή μας. Από όταν γεννιόμαστε μέχρι την στιγμή που αποχωρούμε από αυτόν τον κόσμο, έχουμε έναν πεπερασμένο χρόνο για να δημιουργήσουμε, να εργαστούμε, να διασκεδάσουμε και εν τελεί να ζήσουμε. Υπάρχουν προθεσμίες που μας επιβάλλονται, προθεσμίες που της επιβάλλουμε εμείς στους εαυτούς μας, προθεσμίες με ξεκάθαρα χρονικά όρια και προθεσμίες που μας “περιμένουν στην γωνία”.

Σκοπός είναι να ερευνηθεί το πως οι προθεσμίες αυτές μας επηρεάζουν σε διάφορες πτυχές της ζωής. Επιλέχθηκαν μια δασκάλα ξένων γλωσσών σε παιδιά, ένας διευθυντής δημιουργικού μεγάλης διαφημιστικής εταιρείας, ένας CEO μεγάλης διεθνούς εταιρείας με έδρα στην Αθήνα και στην Νέα

Υόρκη και μια ψυχολόγος, για να προσπαθήσουν να απαντήσουν σε διάφορα ερωτήματα που τους τέθηκαν και να κάνουμε μια επικοιδομητική κουβέντα γύρω από το θέμα των χρονικών προθεσμιών.

Η προσέγγιση είναι καθαρά βιωματική και ως σκηνοθέτης και συγγραφέας της εργασίας, βάζω τον εαυτό μου μέσα σε αυτό.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Χρονική προθεσμία ή deadline στα αγγλικά είναι το χρονικό περιθώριο μέσα στο οποίο πρέπει να ολοκληρωθεί μια συγκεκριμένη εργασία ή δραστηριότητα. Οι προθεσμίες βρίσκονται παντού μέσα στην ζωή μας. Από μικρά παιδιά μαθαίνουμε να λειτουργούμε με αυτές. Τα χρονικά όρια είναι άραγε πραγματικά χρήσιμα; Πρέπει να υπάρχουν ή όχι; Μπορεί να υπάρξει ζωή, πρόοδος, δημιουργικότητα χωρίς αυτά;

Η αφορμή για την εκπόνηση αυτής της έρευνας, είναι βιωματική. Όλα ξεκίνησαν με το τελείωμα του δεύτερου εξαμήνου του μεταπτυχιακού, όπου ήταν στην ουσία και η αφετηρία για να ξεκινήσει η δημιουργία της διπλωματικής εργασίας. Η εργασία αφορούσε το επάγγελμα του σομμελιέ μέσα από τα μάτια του Άρη Σκλαβενίτη. Με τον Άρη γνωριζόμασταν καιρό πριν και πάντα αισθανόμουν πως το επάγγελμα του έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Θα μιλούσαμε για το ελληνικό κρασί, για τις προοπτικές του επαγγέλματος για τα wine bars και διάφορα άλλα. Κάναμε αρκετές συναντήσεις και μιλήσαμε πολύ, για διάφορα θέματα που αφορούν στον ελληνικό και όχι μόνο οίνο. Κάναμε δύο συνεντεύξεις με τον ίδιο και αρκετές ακόμη με ανθρώπους του χώρου. Ο Άρης με βοήθησε πολύ στην έρευνα για το ντοκιμαντέρ και μου χάρισε πολλές ώρες του.

Τα προβλήματα όμως ήρθαν λίγο καιρό αργότερα, όταν οι χρόνοι του άρχισαν να στενεύουν λόγω υποχρεώσεων και οι δικοί μου επίσης. Ήρθαν το Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά και το έτος πλέον είναι 2020 και μια πανδημία έρχεται στην χώρα και μας αναγκάζει σε κατ' οίκον περιορισμό. Τα γυρίσματα ήταν αδύνατα και τα ταξίδια επίσης. Εκεί άρχισε να γίνεται ξεκάθαρο, πως δεν θα γινόταν να ολοκληρωθεί αυτή η εργασία στους δεδομένους χρόνους.

Έτσι αναπόφευκτα η σκέψη για μια άλλη προσέγγιση ή ένα εντελώς άλλο θέμα ήρθε γρήγορα. Αυτό που βιώνουμε καθημερινά στις σπουδές μας, στην δουλειά μας και σε οτιδήποτε άλλο κάνουμε, είναι η πίεση του χρόνου. Ακόμα και στην διασκέδαση μας. Όσο πιέζει ο χρόνος παράδοσης της διπλωματικής, τόσο πιο ξεκάθαρο γινόταν το θέμα που θα είχε. Έπρεπε να λυθεί το ερώτημα. Γιατί έχουμε πεπερασμένο χρόνο για όλα; Γιατί ο χρόνος μας καθορίζει σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής μας; Είναι κάτι που μας πρόσταξε η φύση να το κάνουμε ή το ίδιο μας το κεφάλι; Μας βοηθάει ή μας ταλαιπωρεί; Επίσης θα μιλήσουμε αναφορικά με την δημιουργικότητα και το πως αυτή επηρεάζεται από τον περιορισμό του χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - Ο ΧΡΟΝΟΣ

1.1 Η αρχή του χρόνου

Ως ανθρωπότητα έχουμε κάνει μια σύμβαση. Μετράμε τον χρόνο σύμφωνα με τις διάφορες θέσεις του πλανήτη μας σε σχέση με τον ίδιο και σε σχέση με το ηλιακό μας σύστημα. Όταν η Γη ολοκληρώνει μια πλήρη περιστροφή γύρω από τον εαυτό της, τότε έχουν περάσει 24 ώρες, ή αλλιώς μια ημέρα, και όταν η γη ολοκληρώσει μια πλήρη περιστροφή γύρω από τον ήλιο, τότε έχουν περάσει 8.760 ώρες ή αλλιώς 365 ημέρες ή ένα έτος. Επομένως, μετράμε τον χρόνο σε κλάσματα δευτερολέπτου, δευτερόλεπτα, λεπτά, ώρες, ημέρες, εβδομάδες, μήνες, χρόνια, δεκαετίες, αιώνες, χιλιετίες, τα οποία το κάθε ένα από αυτά είναι πολλαπλάσιο του άλλου. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσουμε να ορίσουμε το πότε συνέβη ή θα συμβεί κάποιο γεγονός. Επίσης ο χρόνος, χωρίζεται σε παρελθόν, παρόν και μέλλον.

Όλα αυτά είναι συμβάσεις που έχει κάνει ο άνθρωπος για να μπορεί να συνεννοηθεί. Δεν γνωρίζουμε ακόμα πότε ξεκίνησε να μετράει ο χρόνος. Αν το σημείο μηδέν του χρόνου είναι κάποιο big bang ή κάτι που υπήρχε πριν από αυτό. Επίσης δεν γνωρίζουμε αν κάποτε θα τελειώσει ο χρόνος. Το πιθανότερο είναι πως ο άνθρωπος ξυπνούσε με το φως της ημέρας και κοιμόταν με το που “έπεφτε” ο ήλιος. Αυτό είναι το βιολογικό μας ρολόι. Μετά ανακαλύφθηκε η φωτιά και έπειτα

ο ηλεκτρισμός και μπορούσαμε να μείνουμε ξύπνιοι μέχρι πιο αργά τη νύχτα και ανακαλύφθηκαν και τα παντζούρια και μπορούμε να κοιμόμαστε την μέρα.

Ο άνθρωπος ζώντας σε κοινωνίες από την πολύ αρχή της ύπαρξης του, χρειαζόταν τρόπους για να συνεννοηθεί. Σύμβολα, σχήματα, φωνή, γλώσσα, γραφή και χρόνος. “Θα πάμε να κυνηγήσουμε;” ρωτούσε ο ένας τον άλλο. “Ναι αμέ!” απαντούσαν. Δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν όμως για το πότε. Μήπως είναι αυτή μια πολύ απλή εξήγηση για το πώς δημιουργήθηκε η ανάγκη μέτρησης και προσδιορισμού του χρόνου;

1.2 Ο ρόλος του χρόνου στην κοινωνική ζωή

Η πιο κοινή ερώτηση που μπορούσες να κάνεις ή να δεχθείς στον δρόμο, πριν ανακαλυφθούν τα κινητά τηλέφωνα, ήταν το γνωστό “συγγνώμη, έχετε ώρα;”. Ο άνθρωπος από την στιγμή που εφηύρε (και όχι ανακάλυψε) την ώρα, δέθηκε τόσο σφιχτά μαζί της, ώστε έφτιαξε ρολόγια που να μπορεί να τα κουβαλάει πάνω του, για να μην χάνει ποτέ λεπτό. Ο Marc Levy, διάσημος Γάλλος συγγραφέας είχε γράψει: *Φαντάσου έναν τραπεζικό λογαριασμό, που κάθε μέρα γεμίζει με 86.400 δολάρια. Κάθε βράδυ ο λογαριασμός αυτός αδειάζει, χωρίς να μπορείς να μεταφέρεις το υπόλοιπο του στην επόμενη ημέρα. Τι θα έκανες λοιπόν; Θα προσπαθούσες φυσικά να ξοδέψεις μέχρι και το τελευταίο σέντ. Κάθε άνθρωπος έχει έναν τέτοιο λογαριασμό. Ονομάζεται χρόνος. Κάθε πρωί γεμίζει με 86.400 δευτερόλεπτα. Κάθε βράδυ αδειάζει από όλα αυτά τα δευτερόλεπτα που δεν κατάφερες να τα επενδύσεις σε κάτι καλό. Δεν μεταφέρονται. Κάθε πρωί γεμίζει με τα ίδια δευτερόλεπτα. Αν αποτύχεις στο να τα χρησιμοποιήσεις, ο χαμένος είσαι εσύ. Δεν υπάρχει κάποιο σχέδιο για το αύριο. Πρέπει να ζήσεις στο σήμερα, με τον χρόνο που σου δίνεται. Επένδυσε στην υγεία σου και στην ευτυχία σου. Ο χρόνος τρέχει. Κάνε το καλύτερο που μπορείς για το σήμερα.*

Επίσης κάτι άλλο σημαντικό πάνω σε αυτό που λέει ο Levy, είναι το γεγονός ότι ποτέ δεν ξέρεις σε πιο δευτερόλεπτο θα τελειώσουν όλα. Όλα τα παραπάνω οδηγούν ίσως στο συμπέρασμα ότι πρέπει να ζούμε την κάθε στιγμή σαν να είναι μοναδική. Αυτό είναι εξουθενωτικό και γι’ αυτό το λόγο δεν γίνεται να συμβεί. Δημιουργεί ένα τεράστιο ψυχολογικό βάρος όλο αυτό. Αυτό ίσως είναι και το σημαντικότερο deadline. Το άγχος του τελειώματος της ημέρας ή και της ίδιας της ζωής μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

2.1 - Προθεσμίες και Δημιουργικότητα

Θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε στο εξής ερώτημα: “Ο χρονικός περιορισμός επηρεάζει θετικά ή αρνητικά την δημιουργικότητα;”

Υπάρχει νομίζω μια εσφαλμένη πεποίθηση ότι αν δεν είχαμε χρονικούς περιορισμούς και συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια για να ολοκληρώσουμε μια εργασία, τότε θα μπορούσαμε όλοι να ασχοληθούμε με την τέχνη. Αυτό που πολλοί πιστεύουμε είναι ότι η τέχνη απαιτεί ελεύθερο χρόνο και καθόλου άγχος για να επιτύχει. Πρέπει ο καλλιτέχνης να μπορέσει να δημιουργήσει χωρίς περιορισμούς και περισπασμούς. Αυτό είναι εν μέρει αλήθεια, αλλά δεν λειτουργεί μόνο έτσι. Είναι πολλά τα έργα τέχνης που έγιναν κατα παραγγελία και με πολλή πίεση και άγχος. Ο Μιχαήλ Άγγελος που έφτιαξε τα πιο γνωστά έργα στην Cappella Sistina στο Βατικανό, τα έφτιαξε έπειτα από απαίτηση του Πάπα Ιούλιου του Δεύτερου. Αρχικά δεν ήθελε να το αναλάβει. Ήταν ένα τεράστιο ζωγραφικό έργο και ο Μιχαήλ Άγγελος δεν θεωρούσε καν το εαυτό του ζωγράφο. Έπειτα από κάποιο διάστημα που ο Πάπας τον πίεζε, εν τέλει δέχθηκε, με προϋπόθεση να τον αφήσει να το φτιάξει όπως ήθελε αυτός. Γενικά έχουν ακουστεί πάρα πολλά για την σχέση τους. Ο Πάπας παραπονιόταν ότι ο καλλιτέχνης αργεί και ο καλλιτέχνης ότι ο Πάπας αργεί να πληρώσει. Προφανώς η δουλειά ήταν τεράστια και ο Μιχαήλ Άγγελος πληρώθηκε καλά γι αυτήν. Όμως δεν παύει να είναι ένα καλλιτεχνικό έργο, το οποίο το θαυμάζουμε μέχρι και σήμερα, ένα έργο μοναδικής αισθητικής, τέχνης και τεχνικής, το οποίο όμως δημιουργήθηκε κάτω από μεγάλη πίεση. Αυτό είναι μόνο ένα από τα άπειρα παραδείγματα, ειδικά εκείνης της εποχής. Υπάρχουν φυσικά και άλλα έργα, τα οποία χρειάστηκαν χρόνια για να τελειώσουν και δεν ήταν προϊόντα παραγγελίας, και τα οποία είναι εξίσου εξαιρετικά, για παράδειγμα τα αυτό- πορτρέτα του Van Gogh.

Υπάρχει μια θεωρία, που λέει ότι ο άνθρωπος προτιμάει να κάθεται από το να κάνει. Όταν ήμασταν μικροί και έλεγε η μητέρα μας να μαζέψουμε το δωμάτιο, μπορούσαμε να γίνουμε πολύ δημιουργικοί στο να βρούμε δικαιολογία ώστε να μην το κάνουμε. Έτσι αν αυτό είναι όντως αλήθεια, το να δουλεύουμε ή να δημιουργούμε, βάζοντας ένα χρονοδιάγραμμα, έστω και αν αυτό δεν είναι αυστηρό, τότε δημιουργούμε στον εαυτό μας ένα κίνητρο ώστε να ολοκληρώσουμε το έργο μας. Είναι πιο σημαντικό να τελειώσεις κάτι και ας μην είναι τέλειο, παρά να μην το τελειώσεις ποτέ.

Παρατηρούμε ότι υπάρχουν πολλές αντικρουόμενες απόψεις γύρω από το θέμα της προθεσμίας σε σχέση με την δημιουργικότητα. Ένα πράγμα που μου είπε η ψυχολόγος στην συνέντευξη που κάναμε και εμμέσως το είπαν και οι άλλοι, είναι πως είναι θέμα χαρακτήρα. Κάποιοι πιέζονται πολύ με την προθεσμία και κάποιοι άλλοι την χρειάζονται για να δουλέψουν. Ίσως η αλήθεια να βρίσκεται τελικά κάπου στην μέση.

2.2 - Προθεσμίες και Ψυχολογία

Οι προθεσμίες, φέρνουν άγχος. Σύμφωνα με ψυχομετρικές έρευνες, το άγχος μπορεί να επηρεάσει όχι μόνο το μυαλό μας, ώστε όχι μόνο να μας κάνει λιγότερο έξυπνους και λιγότερο οξυδερκής, αλλά μπορεί να επηρεάσει και ολόκληρο το σώμα μας. Το πεπτικό μας σύστημα, την καρδιά, το εντερικό μας σύστημα και πολλά άλλα. Υπάρχουν έρευνες που μη αποδεδειγμένα ακόμα, συνδέουν το στρες με τον καρκίνο. Δεν ακούγεται παράλογο. Όλοι έχουμε βιώσει αυτόν τον στομαχόπονο που συνοδεύει ένα σημαντικό ραντεβού. Το άγχος είναι σχεδόν πάντα κακό σύμβουλος. Ας δούμε όμως τι κάνει το άγχος.

Ο όρος άγχος (ή στρες) προέρχεται από το ρήμα ἄγχω, που στην αρχαία ελληνική γλώσσα σημαίνει σφίγγω ή πνίγω. Το άγχος είναι μια φυσιολογική σωματική και ψυχική αντίδραση σε μια απειλή ή σε μια αίτηση για την αντιμετώπιση απαιτητικών καταστάσεων. Το σώμα εκκρίνει αδρεναλίνη, οι μυς διογκώνονται, και το σώμα αποκτά δυνάμεις που μπορεί να μας εκπλήξουν. Όλα αυτά έχουν νόημα, όταν ο στρεσογόνος παράγοντας, είναι ένας κίνδυνος που απαιτεί σωματική εγρήγορση. Ο οργανισμός μας μπαίνει σε κατάσταση άγχους για να μας προστατέψει από έναν ενδεχόμενο κίνδυνο. Όταν ο άνθρωπος ζούσε στις σπηλιές και στην φύση, αυτή η προστασία που του προσέφερε το σώμα του, του ήταν απαραίτητη. Στις μέρες μας όμως που αυτού του είδους οι κίνδυνοι τείνουν να εκλείψουν, τι συμβαίνει; Ο άνθρωπος, πολλές φορές μπαίνει σε κατάσταση μόνιμου στρές. Αυτό μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες, διότι η αδρεναλίνη που εκκρίνεται δεν έχει που να διοχετευθεί. Ο ανθρώπινος εγκέφαλος, αρχίζει και υπολειτουργεί, το στρές χαλάει την ισορροπία των νευρώνων του εγκεφάλου που είναι υπεύθυνα για την σωστή κρίση και την καθαρή σκέψη, έτσι ώστε να μπορέσει ο άνθρωπος να λειτουργήσει απέναντι στον κίνδυνο με το ένστικτο. Έτσι κάνει πολύ δύσκολο για τον άνθρωπο που είναι στρεσαρισμένος, να σκεφτεί καθαρά, να παρατηρήσει, να οργανώσει την σκέψη του, να θυμηθεί και να ανταπεξέλθει στα προβλήματα της ζωής. Ο δρ. Daniel Goleman, λέει πως “Stress makes us stupid”, το στρες μας κάνει χαζούς.

Είναι επίσης αλήθεια πως το χρόνιο άγχος, καταλήγει στο να σκοτώνει εγκεφαλικά κύτταρα και να μικραίνει ορισμένα τμήματα του εγκεφάλου που είναι πολύ χρήσιμα στο να μπορούμε να σκεφτόμαστε. Ίσως το χρόνιο στρες να προκαλεί και μεγαλύτερες πιθανότητες για την νόσο του Alzheimer.

2.3 - Deadline

Στα αγγλικά η λέξη που χρησιμοποιείται κατα κόρον για την προθεσμία και τον χρονικό περιορισμό ή χρονικό πλαίσιο, για την ολοκλήρωση μιας εργασίας, είναι η λέξη DEADLINE.

Η λέξη “Deadline” έχει διάφορες πιθανές εκδοχές για το από που προήλθε. Μια εκδοχή είναι πως προέκυψε από τις φυλακές, όπου deadline ήταν η γραμμή πέρα από την οποία μπορούσαν οι φύλακες να σε πυροβολήσουν εάν περνούσες. Μια άλλη εκδοχή είναι πως προέκυψε από την τυπογραφία, όπου deadline λεγόταν το περιθώριο της σελίδας, όπου η τυπογραφική μηχανή δεν μπορούσε να τυπώσει, έτσι χρησιμοποιήθηκε στην δημοσιογραφία όπου αν κάποιος νέο δεν έφτανε στην ώρα του, δεν θα προλάβαινε να τυπωθεί στο φύλλο της επόμενης ημέρας. Όπως και να έχει είναι μια σύνθετη λέξη, η οποία σε μετάφραση σημαίνει γραμμή θανάτου, άρα μιλάει ξεκάθαρα για θάνατο. Την απόλυτη προθεσμία την οποία εκτός του ότι όλοι φοβόμαστε σε κάποιο βαθμό, είναι και αναπόφευκτη αλλά και δεν γνωρίζουμε και πότε θα έρθει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΤΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

3.1 Οι πρώτες σκέψεις

Ψάχνοντας τον τρόπο με τον οποίο θα μιλούσα για το συγκεκριμένο θέμα, ήρθαν πολλά στο μυαλό. Το θέμα προέκυψε από μια προσωπική εμπειρία. Καθώς ζυμωνόταν η σκέψη στο μυαλό, ήρθαν πολλές προσωπικές εμπειρίες που αφορούσαν προθεσμίες. Από το σχολείο, στο Πανεπιστήμιο και μετά στην εργασία, τα deadlines έπαιζαν πάντα πολύ σημαντικό ρόλο. Ο τρόπος που προσωπικά τα αντιμετώπιζα, ήταν σαν κίνητρα για σκληρή εργασία και προσωπική εξέλιξη. Αυτό που πάντα παρατηρούσα όμως στον εαυτό μου και πολλές φορές και στους γύρω μου, συμμαθητές,

συμφοιτητές και συνεργάτες, ήταν το ότι ο καθένας τα αντιμετώπιζε διαφορετικά και ως κίνητρα, αλλά και ως προς τον χρόνο. Κάποιοι αγχωνόντουσαν υπερβολικά, κάποιοι ήταν χαλαροί και αισθανόντουσαν μια ασφάλεια, κάποιοι εξαντλούσαν όλο τον διαθέσιμο χρόνο για να παράξουν το πιο ποιοτικό αποτέλεσμα, άλλοι δούλευαν την τελευταία στιγμή και άλλοι τελείωναν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Αυτά ισχύαν στις περιπτώσεις που τις προθεσμίες τις έβαζαν οι ίδιοι στους εαυτούς τους, αλλά και στις προθεσμίες που τους έβαζαν άλλοι.

Μαζεύοντας λοιπόν όλες αυτές τις σκέψεις, ξεκίνησε ένα ταξίδι. Διαβάστηκαν αρκετά άρθρα από ψυχολόγους και έγιναν αρκετές συζητήσεις με φίλους γύρω από το θέμα. Τώρα αυτό που έμενε ήταν το πώς θα μπορούσε να μιλήσει κάποιος για αυτό. Το ντοκιμαντέρ είναι ένα κινηματογραφικό είδος, που με την χρήση διάφορων τεχνικών και μέσων, μπορεί ένας σκηνοθέτης να επικοινωνήσει μια άποψη. Στην μυθοπλασία συμβαίνει ακριβώς το ίδιο, αλλά με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο.

3.2.1 - Ορισμός του Ντοκιμαντέρ

Ο John Grierson, τον Φεβρουάριο του 1926, στην εφημερίδα “Sun”, της Νέας Υόρκης, χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τον όρο “documentary” (ντοκιμαντέρ), σε μια αναφορά στην ταινία του Robert Flaherty, “Moana”. Δεν είναι η πρώτη φορά που εμφανίζεται ο όρος αυτός στο κινηματογραφικό λεξιλόγιο. Οι Γάλλοι χρησιμοποιούσαν τον όρο “documentaire” για να περιγράψουν τις ταξιδιωτικές ταινίες ή αλλιώς travelogues. Ο Grierson, αργότερα δίνει και μια άλλη έννοια στον όρο, αναφέροντας ότι ντοκιμαντέρ είναι “η δημιουργική θεώρηση της πραγματικότητας”. Ο ίδιος λέει πως πρέπει να χρησιμοποιούνται τα ποιητικά στοιχεία ως όχημα για την αναπαράσταση του κόσμου και πως σκοπός του ντοκιμαντέρ είναι να ξεχωρίσει την αλήθεια και να προτείνει λύσεις για το κοινό καλό.

Ο Bill Nichols, στο βιβλίο του “Εισαγωγή στο ντοκιμαντέρ”, αναφέρει πως το ντοκιμαντέρ είναι μια πολύ ξεχωριστή κινηματογραφική φόρμα. Τα ντοκιμαντέρ, διαδραματίζονται στον κόσμο που ζούμε και όχι σε κάποιον ιδεατό κόσμο που φαντάστηκε κάποιος σκηνοθέτης. Έτσι διαφέρουν από τα υπόλοιπα είδη του κινηματογράφου μυθοπλασίας. Εισάγουν επίσης μια διαφορετική ματιά στην σχέση του κινηματογραφιστή και του θέματός του και δημιουργούν διαφορετικές προσδοκίες στον θεατή. Βέβαια, αναφέρει, πως αυτές οι διαφορές μεταξύ μυθοπλασίας και ντοκιμαντέρ δεν

εγγυώνται κάποιον απόλυτο διαχωρισμό. Σε διάφορα ντοκιμαντέρ θα δούμε τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην μυθοπλασία και το αντίθετο. Πολλές φορές στα ντοκιμαντέρ θα υπάρξει συγκεκριμένο σενάριο, θα συμμετέχουν ηθοποιοί, θα έχουν γίνει πρόβες και ούτω καθεξής. Αντίστοιχα, στις ταινίες μυθοπλασίας, θα χρησιμοποιηθούν τεχνικές που συναντάμε στο ντοκιμαντέρ. Όπως καμερα στο χέρι, υλικό από αρχείο κλπ. Τα όρια μεταξύ ντοκιμαντέρ λοιπόν και μυθοπλασίας, πολλές φορές μπερδεύονται, και αλλάζουν με τον χρόνο. Ο ορισμός του ντοκιμαντέρ λοιπόν, έχει αποτελέσει και θα συνεχίσει να αποτελεί πεδίο συζήτησης μεταξύ ντοκιμαντεριστών, σκηνοθετών μυθοπλασίας, κριτικών αλλά και απλών φίλων του είδους.

3.3 - Αφηγηματικοί Τρόποι

Τα ντοκιμαντέρ, εκτός από το θέμα τους, το οποίο μπορεί να είναι κοινωνικό, πολιτικό, επιστημονικό κλπ, ή την πρόθεση τους, αν δηλαδή έχουν ως στόχο να κινητοποιήσουν, να πληροφορήσουν, να προπαγανδίσουν κλπ, διακρίνονται επίσης και από το ποιον τρόπο αφήγησης χρησιμοποιούν. Ο Bill Nichols, θεωρητικός του ντοκιμαντέρ, έχει κατηγοριοποιήσει τα ντοκιμαντέρ σε έξι διαφορετικά είδη, σύμφωνα με τον τρόπο αφήγησης που έχει επιλέξει ο δημιουργός τους. Έτσι έχουμε τον επεξηγηματικό τρόπο αφήγησης (expository mode), τα ντοκιμαντέρ παρατήρησης (observational mode), την συμμετοχική αφήγηση (participatory mode), την ποιητική αφήγηση (poetic mode), τον αυτοπαθή τρόπο αφήγησης (reflexive mode) και τον επιτελεστικό τρόπο αφήγησης (performative mode).

3.3.1 - Επεξηγηματικός τρόπος

Επιγραμματικά, μπορούμε να πούμε ότι ο αφηγηματικός αυτός τρόπος, επικεντρώνεται στην έκθεση πληροφοριών πάνω σε ένα θέμα και βασίζεται κυρίως στον λόγο. Ο λόγος, μπορεί να προέρχεται, είτε από προφορική αφήγηση του σκηνοθέτη, ή κάποιου ηθοποιού σε μορφή voice over, είτε μέσα από συνεντεύξεις. Παράλληλα με τον λόγο, ο σκηνοθέτης δείχνει στον θεατή εικόνες, οι οποίες τεκμηριώνουν ή συνοδεύουν εικαστικά τα όσα ακούγονται. Τα θέματα παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να πληροφορήσουν, να επεξηγήσουν ή ακόμα και να πείσουν τον θεατή.

3.3.2 - Ντοκιμαντέρ παρατήρησης

Στο ντοκιμαντέρ της παρατήρησης, γίνεται καταγραφή της πραγματικότητας μέσα από τον φακό μια κάμερας, που όμως περνάει κατα το δυνατόν απαρατήρητη - Fly-on-the-wall (μύγα στον τοίχο). Είναι ένας τρόπος δημιουργίας ντοκιμαντέρ, που αναπτύχθηκε κυρίως σε Η.Π.Α. και Γαλλία τη δεκαετία του 1960. Εκεί δημιουργήθηκε το direct cinema ή cinéma vérité (κινηματογράφος-αλήθεια) που στόχο είχε το να συλλάβει την πραγματικότητα με τη μέγιστη δυνατή αίσθηση ρεαλισμού. Ο αφηγηματικός τρόπος της παρατήρησης δίνει στον θεατή μια αίσθηση αυθεντικότητας και ρεαλισμού. Ο θεατής γίνεται ο ίδιος παρατηρητής στα όσα συμβαίνουν μπροστά από την κάμερα η οποία μοιάζει σαν να μην συμμετέχει στην σκηνή. Ο κινηματογράφος της παρατήρησης, απαιτεί μικρά και ευέλικτα συνεργεία, και είναι και ο λόγος που άνθισε μετά το 1960, που οι κάμερες έγιναν φορητές και μπορούσε ένας άνθρωπος ή δύο να τις μεταφέρουν και να τις χειριστούν πολύ πιο εύκολα.

3.3.3 - Συμμετοχική αφήγηση

Το Συμμετοχικό Ντοκιμαντέρ, είναι ένα είδος ντοκιμαντέρ, το οποίο αντίθετα με το ντοκιμαντέρ παρατήρησης, βάζει τον δημιουργό μέσα στην ταινία. Ο δημιουργός μπορεί να εμφανιστεί μπροστά στην κάμερα, να ακουστεί πίσω από αυτήν. Επίσης μπορεί να έχει έναν πολύ μικρό ρόλο που να εξυπηρετεί στον σκοπό του με έναν τρόπο διακριτικό, ή μπορεί η παρουσία του να είναι πρωταγωνιστική. Στο συμμετοχικό ντοκιμαντέρ, οι ερωτήσεις που κάνει ο δημιουργός στον συνομιλητή του, ακούγονται στην ταινία. Τέλος, ο θεατής πρέπει να αισθάνεται πως βλέπει την ταινία μέσα από τα μάτια του δημιουργού. Να μπορεί να καταλάβει πως αυτός αισθάνεται με αυτά που ακούει ή βλέπει.

3.3.4 - Ποιητική αφήγηση

Ο ποιητικός τρόπος αφήγησης, εστιάζει στις εμπειρίες και τις εικόνες για να δημιουργήσει ένα συναίσθημα και όχι να παρουσιάσει μια αλήθεια. Προέρχεται από τις απαρχές του κινηματογράφου της πραγματικότητας και την avant garde της δεκαετίας του 1920. Ένα ποιητικό ντοκιμαντέρ

στοχεύει στο να δημιουργήσει μια “ατμόσφαιρα”. Ο άνθρωπος, μέσα στο ντοκιμαντέρ, λειτουργεί ισότιμα με τα άλλα αντικείμενα που παρουσιάζονται.

3.3.5 - Αυτοπαθής τρόπος

Ο αυτοπαθής τρόπος, εστιάζει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης μεταξύ του σκηνοθέτη και του θεατή με παράλληλη απομυθοποίηση της διαδικασίας παραγωγής. Σε πολλά σημεία, θυμίζουν τον συμμετοχικό τρόπο, όμως έχουν την διαφορά ότι οι δημιουργοί των αυτοπαθών ντοκιμαντέρ, κάνουν τον εαυτό τους και την προσπάθειά του να φτιάξουν ένα ντοκιμαντέρ, το βασικό τους θέμα. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου είδους, είναι το βουβό ντοκιμαντέρ “Man with a movie camera” του σοβιετικού κινηματογραφιστή Dziga Vertov, το 1929.

3.3.6 - Επιτελεστικός τρόπος

Στον επιτελεστικό τρόπο, ο ντοκιμαντερίστας συμμετέχει και ο ίδιος στο έργο του, με σκοπό όμως όχι να μας δείξει την εμπειρία του, όπως στον αυτοπαθή τρόπο, αλλά να μας οδηγήσει σε απαντήσει στα ερωτήματα που ο ίδιος θέτει. Είναι αρκετά υποκειμενικές αυτές οι απαντήσεις τις περισσότερες φορές και ο δημιουργός χρησιμοποιεί διάφορα τεχνάσματα για τα αποδείξει τα λεγόμενα του. Τον τρόπο αυτό κάποιιοι τον χαρακτηρίζουν και ως “Michael Moore-style”.

3.4 - Το Cinema Vérité

Το cinema verite, στα ελληνικά σημαίνει κινηματογράφος αλήθειας, είναι ένα κινηματογραφικό κίνημα που άνθησε στην δεκαετία του '60. Η τεχνολογική εξέλιξη, έφερε μικρότερες κινηματογραφικές μηχανές - κάμερες, και φορητούς εγγραφείς ήχου. Αυτό έδωσε την ευκαιρία στους κινηματογραφιστές της εποχής, να κάνουν ταινίες, με λιγότερο προσωπικό, ακόμα και με ένα μόνο άτομο. Έτσι οι άνθρωποι που θα καλούνταν να μιλήσουν μπροστά από τις κάμερες, ένιωθαν πιο άνετα. Επομένως μπορούσαν να βγάλουν περισσότεροι αλήθεια. Στο cinema verite, ο

κινηματογραφιστής είναι ελεύθερος να συμμετάσχει στην πλοκή, αν το θέλει. Ο Jean Rouch, ο οποίος θεωρείται ο πατέρας του γαλλικού cinema verite, υποστηρίζει πως η κάμερα πρέπει να είναι παρατηρητής και ο δημιουργός πρέπει να έχει ενεργό ρόλο ώστε να μπορέσει να αποκαλύψει στο κοινό την πάσα αλήθεια για το πρόσωπο που παρακολουθεί με την κάμερά του.

3.6 - Vlogging

Στις αρχές του 2000 και ιδιαίτερα από το 2005 και έπειτα, που δημιουργήθηκε το Youtube, ξεπήδησε ένα νέο είδος κινηματογράφησης, το vlog. Το vlog προέρχεται από τις λέξεις video log, δηλαδή κινηματογραφικό ημερολόγιο. Πολύς κόσμος άρχισε να χρησιμοποιεί την κάμερα του, είτε αυτή ήταν μια απλή φωτογραφική κάμερα που τραβάει βίντεο, είτε ένα κινητό τηλέφωνο ή ακόμα και επαγγελματικός εξοπλισμός, για να καταγράφει τις σκέψεις του, την καθημερινότητά του, την κριτική του σε πράγματα και πρόσωπα και ότι άλλο μπορεί κάποιος να σκεφτεί. Έπειτα τα ανεβάζει στον λογαριασμό του στο Youtube και ο υπόλοιπος πλανήτης είναι ελεύθερος να τα δει. Το vlogging, δεν έχει επίσημα χαρακτηριστεί κινηματογραφικό είδος, αλλά θεωρώ πως είναι αυτονόητο και είναι ίσως το πιο ευρέως διαδεδομένο είδος, ίσως και απαρχής κινηματογράφου. Είναι σίγουρα ένα είδος πολυσυλλεκτικό, γιατί μπορεί να περιέχει πολλά στοιχεία από το ντοκιμαντέρ, αλλά είναι πολύ ιδιαίτερο. Έχει το χαρακτηριστικό του ότι είναι γυρισμένο από ένα άνθρωπο, τον οποίο τον ακούμε ή τον βλέπουμε, συνήθως έχει περιορισμένη διάρκεια, γρήγορο και “επιθετικό” μοντάζ και μουσική. Πολλές φορές ο κινηματογραφιστής έχει την κάμερα στο χέρι την οποία στρέφει στον εαυτό του, για να μιλήσει στον θεατή και έπειτα την φέρνει μπροστά του για να βλέπει ο θεατής, αυτό που βλέπει και ο ίδιος με τα μάτια του.

Ένα από τα βασικά πράγματα που χρησιμοποιήθηκαν στο ντοκιμαντέρ από αυτό το είδος κινηματογράφησης, είναι το γρήγορο και κοφτό μοντάζ, η ομιλία μπροστά στην κάμερα, κοιτώντας τον θεατή και η αμεσότητα που το διακρίνει.

3.7 - Κατα την υλοποίηση

Κατα την διάρκεια της υλοποίησης του ντοκιμαντέρ “deadline” χρησιμοποιήθηκαν διάφορες τεχνικές, για διαφορετικούς λόγους. Στην εισαγωγή, και στους τίτλους αρχής χρησιμοποιήθηκε σχεδόν μια ποιητική σεκάνς, για να μαγνητίσει το βλέμα του θεατή. Γρήγορο μοντάζ, αργή και γρήγορη κίνηση, μουσική και ωραίες εικόνες. Το ότι ξεκινάει με πλάνα από σερβίρισμα κόκκινου κρασιού και καταλήγει σε ρολόγια που χτυπούν ρυθμικά, οδηγεί σε μια κορύφωση, κάνοντας μια ουσιαστικά abstract εισαγωγή στο θέμα. Ύστερα η παρουσία του κινηματογραφιστή - αφηγητή, επηρεασμένη με κάτι ανάμεσα σε Woody Allen και στους Youtubers του σήμερα. Θα έλεγε κανείς ότι στο μεγαλύτερο μέρος της ταινίας, χρησιμοποιείται ο συμμετοχικός τρόπος. Έπρεπε να είναι έντονη η παρουσία του δημιουργού ακόμα και στις συνεντεύξεις, διότι η ταινία αφορά το ταξίδι του στο να καταλάβει την σημασία αυτού που του συνέβη. Δηλαδή του να χάσει το deadline του. Η κάμερα τις περισσότερες φορές παίζει τον ρόλο του παρατηρητή, την ώρα που ο δημιουργός προσπαθεί μέσω του διαλόγου με τον συνομιλητή, να εκμαιεύσει όσο περισσότερες πληροφορίες και αλήθεια μπορεί. Ένα άλλο στοιχείο που παίζει ρόλο σε αυτό είναι πως οι συνομιλητές δεν γνώριζαν από πριν τις ερωτήσεις, έτσι ώστε να μην έχουν προετοιμαστεί. Το μόνο που γνώριζαν, ήταν το κεντρικό θέμα της συζήτησης. Αναφέρεται ως συζήτηση και όχι ως συνέντευξη, διότι αυτή ήταν η βασική προσέγγιση. Ο δημιουργός να συμμετέχει ενεργά και να προσπαθεί να καθοδηγεί την κουβέντα, ανάλογα με τις απαντήσεις που δέχεται.

3.8 - Επιρροές

Οι επιρροές ήταν διάφορες. Σίγουρα ο σύγχρονος κινηματογράφος, τα μουσικά βίντεο, το youtube και το vimeo, έχουν παίξει πολύ μεγάλο ρόλο στην προσέγγιση του συγκεκριμένου φιλμ. Μεγάλη έμπνευση υπήρξε ένα ντοκιμαντέρ μικρού μήκους που υπάρχει ελεύθερο στο youtube με τίτλο “Dicks” του κινηματογραφιστή Max Joseph. Αφορά ένα ερώτημα του, για το αν πρέπει κάποιος για να είναι ηγέτης, να είναι και “κόπανος”. Ο Max είναι επίδοξος κινηματογραφιστής και έκανε την πρώτη του μεγάλου μήκους ταινία μυθοπλασίας. Δεν του πήγε όμως όσο καλά πίστευε και ξεκίνησε να αναρωτιέται, μήπως τα πράγματα “στράβωσαν”, επειδή ήταν πολύ καλός με όλους. Έτσι με αυτό σαν αφετηρία, ξεκινάει το ντοκιμαντέρ του, για να λύσει την απορία του. Συνομιλεί με

γνωστούς σκηνοθέτες και ανθρώπους του κινηματογράφου και τους κάνει την απλή ερώτηση “do i need to be a dick, to be a good director ?”.

Έπειτα υπήρξαν και άλλες ταινίες που επηρέασαν την ταινία, όπως η εισαγωγή από το “Annie Hall” του Woody Allen, που ξεκινάει μιλώντας ο ίδιος στην κάμερα, “σπάζοντας” τον τοίχο και απευθυνόμενος ο ίδιος στον θεατή του. Εξιστορεί το πως αισθάνεται για την ζωή με τον δικό του χαρακτηριστικό τρόπο. Αυτός ο τρόπος που το κάνει, σε εισάγει απευθείας στο θέμα. Γνωρίζεις τι πρόκειται να παρακολουθήσεις. Επίσης είναι ένας τρόπος να σε κρατήσει. Όταν σου μιλάει κάποιος και σε κοιτάει στα μάτια, ακόμα και μέσα από μια κάμερα, δεν μπορείς εύκολα να γυρίσεις την πλάτη και να φύγεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - Η ΕΡΕΥΝΑ

4.1 - Επιτόπια Έρευνα

Η έρευνα για το ντοκιμαντέρ αυτό, βασίστηκε πάρα πολύ στην συζήτηση με διάφορους ανθρώπους, για το πώς αισθάνονται για τις προθεσμίες. Φίλοι, συνάδελφοι, συμφοιτητές και δύο ψυχολόγοι, με τους οποίους κάναμε συζητήσεις γύρω από το θέμα. Είχε πολύ ενδιαφέρον, το γεγονός ότι οι περισσότεροι δεν είχαν σκεφτεί ποτέ, το πως αισθάνονται για τον χρόνο γενικότερα και για τους χρονικούς περιορισμούς ειδικότερα. Οι ψυχολόγοι έβαλαν πολύ έντονα το στοιχείο του άγχους και το πως αυτό επιδρά πάνω στο άτομο. Ήταν κάτι που αποτέλεσε θέμα συζήτησης και με την ψυχολόγο που φιλοξενήθηκε στην ταινία. Ένα ακόμη ενδιαφέρον στοιχείο, ήταν το πως κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί έναν κόσμο που δεν θα υπήρχαν προθεσμίες.

Είναι πολύ εντυπωσιακό το πόσο διαφορετικά αισθάνονται οι άνθρωποι. Άλλοι νιώθουν ασφαλή με την ύπαρξη προθεσμίας, προφανώς το γεγονός πως κάτι πρέπει να τελειώσει και θα τελειώσει, τους δημιουργεί μια αίσθηση ασφάλειας. Κάποιοι άλλοι, αισθάνονται πίεση, άγχος και έντονο στρες. Αυτό στο οποίο συμφωνούν σχεδόν όλοι είναι πως τα deadlines πρέπει να υπάρχουν, για να συνεχίσει ο κόσμος να “γυρνάει”, αλλά δεν χρειάζεται, τουλάχιστον στις περισσότερες περιπτώσεις, να είναι “dead”. Αρκεί να είναι “lines”.

Ο λόγος που επιλέχθηκαν οι συγκεκριμένοι άνθρωποι για να συμμετάσχουν στην ταινία, ήταν πολύ σαφείς. Οι βασικοί άξονες από τους οποίους ήθελα να κινηθώ σε σχέση με το θέμα ήταν οι εξής: Τα deadlines και η δημιουργικότητα, τα deadlines και η ψυχολογία, τα deadlines και η παιδική ηλικία και το ποιός τελικά βάζει τα deadlines.

Έτσι στράφηκα αρχικά, σε έναν διεθνή δημιουργικό μιας μεγάλης διαφημιστικής εταιρείας, για να μιλήσουμε για το πώς επηρεάζεται η δημιουργικότητα, σε έναν χώρο παράλογα απαιτητικών deadlines και σε ένα χώρο όπου η δημιουργικότητα παίζει πολύ βασικό ρόλο. Στην συνέχεια, επισκέφθηκα μια ιδιοκτήτρια φροντιστηρίου ξένων γλωσσών, η οποία κάνει μάθημα σε παιδιά όλων των ηλικιών. Δεν επέλεξα σχολείου, διότι αισθάνθηκα πως θα ήταν πιο ενδιαφέρον να μιλήσω για τα deadlines σε έναν χώρο που πρώτον οι γονείς πληρώνουν για να στείλουν τα παιδιά τους και δεύτερον σε έναν χώρο που τα παιδιά μαθαίνουν κάτι καινούριο, πέρα από τα απολύτως απαραίτητα. Τρίτος ήρθε ο κ. Παπαδάκης, ο οποίος είναι ένας νέος επιχειρηματίας, με μία ταχέως αναπτυσσόμενη εταιρεία, στην Ελλάδα και στην Αμερική, με πελατολόγιο που μετρά τα μεγαλύτερα ονόματα παγκοσμίως, όπου ήταν ίσως ο ιδανικός άνθρωπος, για να ακούσουμε την άποψη αυτού που πιστεύουμε πως ορίζει τα deadlines για όλους τους υπόλοιπους. Τέλος, δεν θα μπορούσε να λείπει μια ψυχολόγος. Συζητήσαμε για την λειτουργία των deadlines στην ψυχολογία, για το άγχος, για την δημιουργικότητα.

4.2 - Γνωμικά (quotes)

Ψάχνοντας στο διαδίκτυο για αναγνώσματα πάνω στο θέμα, έπεσα πάνω σε πολλά γνωμικά από διάφορους ανθρώπους είτε της τέχνης, των γραμμάτων ή επαγγελματίες, που έχουν πει για το θέμα των deadlines. Μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα παραθέτωνα παρακάτω σε ελεύθερη μετάφραση.

“A deadline is negative inspiration. Still, it's better than no inspiration at all.”

“Η προθεσμία είναι αρνητική έμπνευση. Ωστόσο, είναι καλύτερο από το να μην έχεις καθόλου έμπνευση”

— *Rita Mae Brown*

“Goals are dreams with deadlines.”

“Οι στόχοι είναι όνειρα με προθεσμίες”

— Diana Scharf

“Historically, the 'deadline' was the line around a prison beyond which prisoners were eligible for shooting. In keeping with shifts in the exercise of control, what one was delineated spatially over life is now enforced temporarily over labor.”

“Ιστορικά, το “deadline”, ήταν η γραμμή γύρω από την φυλακή που πέρα από αυτή οι κρατούμενοι θα μπορούσαν να πυροβοληθούν από τους φύλακες. Σύμφωνα με τις μεταβολές στην άσκηση ελέγχου, αυτό που οριοθετήθηκε χωρικά κατά τη διάρκεια της ζωής, επιβάλλεται προσωρινά επί της εργασίας”

— CrimethInc., Contradictionary

“Deadlines are a great antidote to insecurity.”

“Οι προθεσμίες είναι αντίδοτο στις ανασφάλειες.”

— Tina Brown, The Vanity Fair Diaries: 1983-1992

“At times, it is better to "just do it" than to "do it right". One reason new year resolutions don't work is because we expect too much from ourselves. Rush, meet your deadlines, you can always continue from where you stopped next year.”

“Μερικές φορές είναι καλύτερα να “κάνεις κάτι” από το να το “κάνεις σωστά”. Ένας από τους λόγους που δεν κάνουμε αυτά που λέμε ότι θα κάνουμε με κάθε νέο έτος, είναι επειδή περιμένουμε πολλά από τους εαυτούς μας. Αν βιαστείς και προλάβεις τις προθεσμίες σου, μπορείς πάντα να ξεκινήσεις από εκεί που σταμάτησες την προηγούμενη χρονιά.”

— Asuni LadyZeal

“Dreams without deadlines are dead in the water. Deadlines are really lifelines to achieving our goals.”

“Τα όνειρα χωρίς προθεσμίες, είναι καταδικασμένα. Οι προθεσμίες είναι γραμμές ζωής για να πετύχουμε τους στόχους μας.”

— Mark Batterson, All In: You Are One Decision Away From a Totally Different Life

“Assign a deadline to your biggest objectives and stick to it so they don't become just another litany of “what ifs” and sad regrets.”

“Βάλε προθεσμία στους σημαντικότερους στόχους σου και επέμεινε σε αυτούς, γιατί διαφορετικά θα γίνουν μια σειρά από “αν” και μεταμέλειες.

— Carlos Wallace, *The Other 99 T.Y.M.E.S: Train Your Mind to Enjoy Serenity*

“...deadlines get jobs done”

“...οι προθεσμίες είναι δουλειές που τελειώνουν”

— Cahit Kargi

“Without deadlines, nothing get done.”

“Χωρίς προθεσμίες, δεν γίνεται τίποτα.”

— Lailah Gifty Akita

“Time will turn upon itself when deadlines draw near.”

“Ο χρόνος θα κάνει την εμφάνιση του, όταν πλησιάσουν οι προθεσμίες.”

— Anthony T Hincks

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

5.1 - Σκαλέτα

EIKONA	ΗΧΟΣ
Παρακολουθούμε ένα μοντάζ από τα γυρίσματα του ντοκιμαντέρ με τον Άρη Σκλαβενίτη που σερβίρει κρασί.	Μουσική
Πέφτει μαύρο και στην συνέχεια βλέπουμε μια σεκάνς με διάφορα ρολόγια	Ακούμε ήχους ρολογιών και ατμόσφαιρες
Περνάμε σε πλάνο του σκηνοθέτη σε κάποιον ωραίο πεζόδρομο. Μιλάει για το τι θα παρακολουθήσουμε.	Ακούμε ανάλαφρη τζαζ μουσική και ακούμε την ομιλία <i>“Όσα παρακολουθήσατε, δεν έχουν καμία σχέση με την ταινία που θα δείτε, έχουν όμως σχέση με το γιατί γυρίστηκε αυτή η ταινία.”</i>
Ακολουθεί σεκάνς τίτλων αρχής. Γρήγορη κίνηση, πλάνα πόλης, φανάρια, αυτοκίνητα	Ακούμε έντονη σύγχρονη ρυθμική μουσική
Τίτλοι Αρχής	
Ο σκηνοθέτης μιλάει στην κάμερα, σε διάφορα σημεία της πόλης.	Ανάλαφρη μουσική <i>“Ο χρόνος μας κνηγιάει από την πρώτη στιγμή που γεννηθήκαμε, είτε το θέλουμε, είτε όχι. Τα deadlines τα συναντάμε παντού, στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, στην εργασία. Αργότερα έρχεται ο θάνατος.”</i>
Βλέπουμε τον σκηνοθέτη στο αυτοκίνητο.	Ακούμε ήχο από τον δρόμο. Ο σκηνοθέτης μας λέει ότι θα πάει να βρει τον Σπύρο Αρώνη, Head Creative σε διαφημιστική.
Συνέντευξη με Αρώνη Σπύρο.	Συνέντευξη.
Έπειτα βλέπουμε πάλι τον σκηνοθέτη στο αυτοκίνητο	Ακούμε ήχο από τον δρόμο. Ο σκηνοθέτης μας λέει ότι θα πάει να βρει τον Γιάννη Παπαδάκη. CEO πολυεθνικής.
Συνέντευξη Γιάννη Παπαδάκη	Συνέντευξη
Παλι στο αυτοκίνητο	Ακούμε ήχο από τον δρόμο. Ο σκηνοθέτης μας λέει ότι θα πάει να βρει την κα. Αννι Ασωνίτη. Ιδιοκτήτρια Κέντου Ξένων Γλωσσών
Συνέντευξη Ασωνίτη	Συνέντευξη

EIKONA	ΗΧΟΣ
Πίσω στο αυτοκίνητο	Ακούμε ήχο από τον δρόμο. Ο σκηνοθέτης μας λέει ότι θα πάει να βρει την Κατερίνα Ντέμου. Ψυχολόγος
Συνέντευξη Ντέμου	Συνέντευξη
Περνάμε σε πλάνο του σκηνοθέτη σε ένα ωραίο σημείο	“Μπορεί να υπάρξει ζωή χωρίς deadlines; Αν δεν μας τα βάλει κάποιος, τα βάζουμε μόνοι μας. Μήπως είναι ο μόνος τρόπος να πηγαίνουμε μπροστά τελικά ή είναι ένας σαδισμός που κουβαλάμε από την πρώτη μέρα της γέννησής μας;
Τίτλοι Τέλους	

5.2 - Προσωπικός Μονόλογος

Όλη η ταινία βασίστηκε πάνω σε έναν μονόλογο, που γράφτηκε σε πολύ αρχικό στάδιο της προπαραγωγής. Ο μονόλογος αυτός παρότι δεν μπήκε αυτούσιος στην ταινία, αν και στο αρχικό πλάνο ήταν να συμβεί, είναι όλη η ιστορία που ακολουθεί την δημιουργία της ταινίας αυτής.

Ξεκινώντας την διπλωματική μου εργασία ήμουν πάρα πολύ ενθουσιασμένος. Είχα πάρει απόφαση να φτιάξω ένα ντοκιμαντέρ για το τι εστί Σομμελιέ με πρωταγωνιστή μου τον Άρη Σκλαβενίτη. Ξεκίνησα την έρευνά μου, ήπια πολλούς καφέδες και κρασιά με τον Άρη, κάναμε συνεντεύξεις, όχι μόνο με τον Άρη, μιλήσαμε για κρασί, για την Ελλάδα, για το επάγγελμα του Σομμελιέ, για τους διαγωνισμούς, μάλιστα πήγα και στον τελικό... δεν τον κέρδισε, αλλά τον κέρδισε ο κολλητός του, οπότε όλα καλά.. απο εκεί και έπειτα όλα πήραν την κατηφόρα.. ήρθαν τα Χριστούγεννα, είχαμε κ οι δυο πολλή δουλειά, αργήσαμε να ζαναβρεθούμε, μετά βρεθήκαμε μια φορά, μιλήσαμε για τα επόμενα βήματα και μετά ήρθε ο κορωνοϊός... εκεί χάθηκαν όλα.. πάνε τα ταξίδια που ήταν να κάνουμε, πάνε τα γυρίσματα και τα deadlines πίεζαν. Κάπου εκεί συνηθητοποίησα κάτι πολύ περίεργο. Τα deadlines μας συντροφεύουν σε όλη μας την ζωή. Πότε πρέπει να περπατήσεις, πότε θα μιλήσεις, πότε να πας σχολείο, πότε να βγείς διάλλειμα, πόσο χρόνο έχεις για εκείνο το διαγώνισμα, το lower, το proficiency, οι εξεταστικές... και μετά οι δουλείες, οι πελάτες, η σύνταξη και φυσικά αναπόφευκτα ο θάνατος. Εξ ου και dead line, Υποθέτω...

Ετσι αποφάσισα εν τέλει να κάνω ως διπλωματική μου, αυτήν την ταινία και να προσπαθήσω να ανακαλυψω, γιατί έχουμε deadlines... μήπως είναι ο μόνος τρόπος να πηγαίνουμε μπροστά τελικά; Η

μήπως όχι... μήπως είναι απλά ένας σαδισμός που μας κυνηγάει από την πρώτη μέρα της γέννησής μας;

Στην ταινία, παρακολουθούμε τον δημιουργό της ταινίας, σε διάφορα σημεία της πόλης, να μιλάει για την ταινία του. Να μιλάει για τα deadlines, να προλογίζει τους καλεσμένους του. Αυτή η τεχνική χρησιμοποιήθηκε, για να βάλει τον δημιουργό σε ρόλο μέσα στην ταινία και για να μπορέσει ο θεατής να ταυτιστεί μαζί του. Να τον γνωρίσει.

5.3 - Συνεντεύξεις - Συνομιλίες

Οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων - συνομιλιών ήταν πολύ γενικές. Αυτό ήταν μια δημιουργική απόφαση που πάρθηκε για να προκαλέσει την συζήτηση και να αφήσει ανοιχτό το ενδεχόμενο η κουβέντα να οδηγηθεί αλλού. Ο ρόλος του δημιουργού είναι απλά να μην αφήσει την κουβέντα να ξεφύγει εντελώς από το θέμα και να διατηρήσει μια ροή.

Σπύρος Αρώνης - Head Creative (Solid Havas)

Πείτε μας δυο λόγια για εσάς και για την δουλειά σας.

*Δουλεύεται εναν κλάδο που έχει πολύ απαιτητικά deadlines σωστά;
Πως τα διαχειρίζεστε;*

Η διαφήμιση είναι ένα πολύ δημιουργικό επάγγελμα. Θεωρείτε πως ο πελάτης που βιάζεται υπερβολικά “χάνει”;

Συnergάζεστε με δημιουργικούς ανθρώπους, όπως είστε και ο ίδιος, πιστεύετε πως τα deadlines σκοτώνουν την δημιουργικότητα;

Θέτετε εσείς χρονικά όρια στον εαυτό σας σε πράγματα εκτός δουλειάς;

Πως χειρίζονται τα deadlines διαφορετικά άτομα στην εταιρεία;

Έχετε πει ποτέ ψέμματα για κάποιο deadline ότι είναι νωρίτερα, σε κάποιον που ξέρετε ότι δεν τα διαχειρίζεται σωστά και αργεί;

Πιστεύετε πως μπορεί να υπάρξει κοινωνία χωρίς deadlines;

Αννι Ασωνίτη - Ιδιοκτήτρια Φροντιστηρίου Ξένων Γλωσσών

Πείτε μας δυο λόγια για εσάς και για την δουλειά σας.

Θεωρείτε πως τα deadlines βοηθούν τα παιδιά στο να μάθουν πράγματα ή θα έπρεπε η εκπαίδευση να είναι πιο ελεύθερη;

Βάζετε στα παιδιά χρονικά περιθώρια για να καταφέρουν κάτι;

Έχετε δοκιμάσει ποτέ το αντίθετο;

Αν το δοκιμάζατε ποια πιστεύετε θα ήταν τα αποτελέσματα;

Αν φανταστείτε έναν κόσμο χωρίς deadlines πως θα ήταν ο κόσμος αυτός;

Γιατί μας πιέζει τόσο ο χρόνος και γιατί το έχουμε κάνει αυτό στους εαυτούς μας;

Υπάρχει διαφορά στα παιδιά μεταξύ τους στο πως διαχειρίζονται τον χρόνο τους;

Έχει να κάνει με την ευφυΐα;

Τα παιδιά είναι από την φύση τους δημιουργικά, αυτή η δημιουργικότητα πως επηρεάζετε από τα χρονικά όρια;

Γιάννης Παπαδάκης - Co Founder / CEO (Pollfish)

Πείτε μας δυο λόγια για εσάς και για την δουλειά σας.

Φαντάζεται κάποιος πως ένας CEO μόνο ορίζει deadlines, αλλά φαντάζομαι δεν είναι έτσι... Τα deadlines ποιος τα ορίζει στην πραγματικότητα;

Πως μεταφέρεις τα deadlines στους υπόλοιπους συνεργάτες στην εταιρεία;

Θεωρείς πως χωρίς deadlines γίνεται να υπάρξει σύγχρονη κοινωνία;

Φαντάσου έναν ιδεατό κόσμο χωρίς αυτά... πως είναι;

Σκοτώνουν τα deadlines την δημιουργικότητα και την ελευθερία;

Όταν δεν έχεις κάποιο deadline για κάτι, το βάζεις μόνος σου;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ

5.1 - Προσωπικοί μονόλογοι

Λίγο μετά το άνοιγμα της ταινίας και στα ενδιάμεσα μέρη, παρουσιάζεται ο δημιουργός της ταινίας. Στην αρχή εξιστορεί τους λόγους που τον οδήγησαν για να κάνει αυτή την ταινία και κάνει την εισαγωγή στο θέμα.

Στα ενδιάμεσα αποσπάσματα, ανάμεσα στις συζητήσεις με τους συνεντευξιαζόμενους - συνομιλητές, χρησιμοποιείται κάμερα στο χέρι που την κρατάει ο ίδιος ο δημιουργός και κάποιες φορές μέσα στο αυτοκίνητο, μια κάμερα με χειριστή, που κάθεται στο διπλανό κάθισμα. Αυτό δίνει μια αμεσότητα και βάζει τον θεατή μέσα στην δράση της ταινίας.

Στις συνεντεύξεις έχουν χρησιμοποιηθεί δυο κάμερες. Η μία είναι πάνω στον συνεντευξιαζόμενο - συνομιλητή και η άλλη είναι ένα διπλό πλάνο που δείχνει και τον συνεντευξιαζόμενο και τον δημιουργό. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται να μπει ακόμα πιο βαθιά στο θέμα ο δημιουργός, που πλέον έχει τον ρόλο του θεατή και εκφράζει τις απόψεις του και τις απορίες που θα μπορούσε να έχει.

Ο ήχος έχει ηχογραφηθεί με ψείρα και shotgun μικρόφωνο για την καλύτερη δυνατή ποιότητα.

Οι κάμερες που χρησιμοποιήθηκαν τραβάνε 4K ανάλυση και είναι η μία κινηματογραφική και η άλλη μια Dslr.

Οι φακοί που χρησιμοποιήθηκαν είναι σε διάφορα millimetre. 24 - 35 - 50 - 85, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε γυρίσματος. Δεν υπήρχε φακός πάνω από 85mm, για να μην αισθάνεται ο θεατής απομακρυσμένος από την δράση. Έγινε προσπάθεια η εικόνα να είναι όσο πιο καθαρή και καλοφωτισμένη γίνεται, χωρίς όμως να είναι επιτηδευμένη με δραματικό φωτισμό, για να είναι όσο

πιο κοντά γίνεται στην αλήθεια. Τα φώτα που χρησιμοποιήθηκαν, απλά τόνιζαν την ήδη υπάρχουσα ατμόσφαιρα του κάθε χώρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 - ΤΟ ΜΟΝΤΑΖ

7.1. Το μοντάζ στο ντοκιμαντέρ

Το μοντάζ στο ντοκιμαντέρ είναι ίσως το πιο σημαντικό βήμα. Είναι εκεί που η σκέψη γίνεται ταινία και όλα αποκτούν νόημα. Το μοντάζ σε όλα τα είδη του κινηματογράφου, αλλά ειδικότερα στο ντοκιμαντέρ θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως μετα-σκηνοθεσία. Οι επιλογές είναι αμέτρητες, καθώς το υλικό συνήθως είναι μεγάλο. Αν η κάθε συνέντευξη είναι από μια ώρα, οι τέσσερις συνεντεύξεις είναι τέσσερις ώρες υλικού, που στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να γίνουν 10- 15 λεπτά. Πρέπει ο μοντέρ μαζί με τον σκηνοθέτη, να διαλέξουν προσεκτικά τα σημεία που χρειάζονται, να δώσουν ρυθμό, να “ντύσουν”, να πειραματιστούν και εν τελεί να δώσουν νόημα στο υλικό. Φυσικά όσο καλύτερα μελετημένο είναι ένα γύρισμα, τόσο πιο εύκολη είναι η διαδικασία του μοντάζ, αλλά γύρισμα ντοκιμαντέρ χωρίς εκπλήξεις είναι δύσκολο. Ειδικά όταν οι συνεντεύξεις δεν είναι συνεντεύξεις, αλλά συζητήσεις, τότε στο δωμάτιο του μοντάζ, πρέπει να υπάρχει απόλυτη προσοχή και αφοσίωση.

Ο Joe Bini είχε πει σε μια συνέντευξή του, ότι ο μοντέρ πρέπει να είναι αφοσιωμένος στο υλικό που υπάρχει όντως καταγεγραμμένο και όχι σε αυτό που είχε καθοριστεί να γίνει από τον σκηνοθέτη στην προπαραγωγή, ούτε σε αυτό που πιστεύει ο σκηνοθέτης ότι έχει τραβήξει.

Στο μοντάζ δώθηκε πάρα πολύ μεγάλη σημασία. Ο ρυθμός παίζει καθοριστικό ρόλο στο αν θα κρατηθεί ο θεατής. Έγινε προσπάθεια, παρότι το έργο βασίζεται σε συνεντεύξεις, να υπάρχουν σεκάνς ρυθμικές με μουσική και γρήγορα κοψίματα, έτσι ώστε ο θεατής να μείνει σε εγρήγορση. Έχουμε μάθει σε μια εποχή που όλα κινούνται γρήγορα, οπότε αναγκαστικά και η κινηματογράφιση πρέπει να ακολουθήσει τους ρυθμούς αυτούς. Η μουσική παίζει πολύ σημαντικό ρόλο, καθώς και το sound design.

7.2 - Πως χρησιμοποιήθηκε το μοντάζ στην ταινία

Το μοντάζ χρησιμοποιήθηκε δημιουργικά στην ταινία. Η εισαγωγή είναι όλη βασισμένη στην δύναμη του μοντάζ. Μουσική, γρήγορες εναλλαγές πλάνων, μας εξιστορούν το γιατί βλέπει ο θεατής αυτή την ταινία.

Μια δυνατή σκηνή στην ταινία, είναι ο τρόπος που από τα πλάνα του σομμελιέ Άρη Σκλαβενίτη, περνάμε στα πλάνα με τα ρολόγια. Ο ήχος έπαιξε σημαντικό ρόλο. Με fade, ακούμε τα ρολόγια να χτυπούν ήδη από το τελευταίο πλάνο της πρώτης σεκάνς. Μαζί με τα ρολόγια έχουν χρησιμοποιηθεί ακόμα τρεις ήχοι, με σκοπό να ανεβάσουν την ένταση. Αυτοί οι ήχοι που ακούμε στο βάθος, είναι δύο whooshes, και μια ατμόσφαιρα. Από εκεί και πέρα, περνάμε σε μια χαλαρή τζαζ μουσική, σε μια τελείως διαφορετική διάθεση. Ακούμε τον σκηνοθέτη να μιλάει και να μας λέει για την ταινία του και μετά περνάμε στην σεκάνς των τίτλων αρχής. Εκεί γίνεται προσπάθεια να δηλωθεί το θέμα της ταινίας. Δυνατή μουσική με έντονο το στοιχείο του ρυθμού. Πλάνα γρήγορα από την πόλη της Αθήνας, που ζει σε φρενήρεις ρυθμούς. Έντονο μοντάζ που ακολουθεί τον ρυθμό της μουσικής. Μετά τίτλος αρχής σε ησυχία. DEAD LINE.

Έγινε μεγάλη προσπάθεια ώστε να κεντριστεί το ενδιαφέρον του θεατή, από την αρχή, έτσι ώστε όταν θα περάσει πλέον στο πιο “βαρετό” κομμάτι της ταινίας, που είναι οι συνεντεύξεις, να έχει ήδη μπει στο κλίμα.

Στο τέλος της ταινίας, βλέπουμε τον σκηνοθέτη, μπροστά από την οθόνη του υπολογιστή “μονταζιέρας”, να μοντάρει την ταινία που παρακολουθούμε. Εκεί γυρνάει στην κάμερα και κάνει τον επίλογο. Με αυτό τον τρόπο υποδηλώνεται από την μία το ότι ο ίδιος έκανε το μοντάζ της ταινίας, αλλά το σημαντικότερο, είναι πως δείχνει την σημαντικότητα που έχει το στάδιο του μοντάζ για την ταινία αυτή.

7.3 - Τεχνικές Λεπτομέρειες

Η ταινία κόπηκε σε δύο διαφορετικά προγράμματα. Τα προγράμματα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν το Davince Resolve της Blackmagic και το Adobe Premiere CC. Επίσης χρησιμοποιήθηκε το Adobe Illustrator για την δημιουργία των τίτλων και το Adobe After Effects CC για την κίνηση τους. Η χρωματική επεξεργασία έγινε στο Davinci Resolve και το μιξάζ στο Adobe Audition CC. Χρησιμοποιήθηκαν δύο κάμερες μάρκας Canon, η Canon C200 και η Canon EOS R. Για τις σκηνές που γυρίστηκαν με τον Άρη Σκλαβενίτη, είχαν χρησιμοποιηθεί δύο mirrorless κάμερες της Fujifilm. Ο ήχος έγινε με boom και ενσύρματη ψείρα.

Η αυθεντική ανάλυση της ταινίας είναι 4K. Άξιο αναφοράς είναι πως χρησιμοποιήθηκαν led φώτα, για να φωτιστούν οι συνεντεύξεις, τα οποία τις περισσότερες φορές σημάδευαν το ταβάνι, απλά για να κάνουν διάχυση στο φως, ώστε να μην φαίνονται πολύ στημένες οι συνεντεύξεις. Έγινε προσπάθεια η εικόνα να είναι όσο πιο καθαρή και καλοφωτισμένη γίνεται, χωρίς όμως να είναι επιτηδευμένη με δραματικό φωτισμό, για να είναι όσο πιο κοντά γίνεται στην αλήθεια. Τα φώτα που χρησιμοποιήθηκαν, απλά τόνιζαν την ήδη υπάρχουσα ατμόσφαιρα του κάθε χώρου. Τέλος χρησιμοποιήθηκαν τρία πλάνα από Shutterstock και η μουσική καθώς και τα ηχητικά εφέ είναι από το Artlist.

Ο ήχος έχει ηχογραφηθεί με ψείρα και shotgun μικρόφωνο για την καλύτερη δυνατή ποιότητα. Οι φακοί που χρησιμοποιήθηκαν είναι σε διάφορα millimetre. 24 - 35 - 50 - 85, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε γυρίσματος. Δεν υπήρχε φακός πάνω από 85mm, για να μην αισθάνεται ο θεατής απομακρυσμένος από την δράση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ίσως το πιο σημαντικό συμπέρασμα, είναι το πόσο δύσκολο είναι να γυρίσει κάποιος ένα ντοκιμαντέρ, ειδικά αν είναι μόνος του και δεν είναι το μόνο πράγμα με το οποίο ασχολείται. Είναι τρομακτικό το πόσα πράγματα μπορούν να πάνε στραβά και να αλλάξουν εντελώς τον προγραμματισμό.

Όσο για το θέμα, το συμπέρασμα είναι πως τα deadlines ή οι προθεσμίες, ήταν, είναι και θα είναι μέρος της ζωής και την καθημερινότητάς μας. Έπειτα από τις συζητήσεις με τους τέσσερις συνομιλητές στο ντοκιμαντέρ, μετά από την έρευνα που έγινε στα πλαίσια της διπλωματικής, αλλά και μετά από κουβέντες με διάφορους ανθρώπους, η κατάληξη είναι πως δεν θα μπορούσε να υπάρξει ζωή χωρίς προθεσμίες. Δεν θα μπορούσαμε να διαχειριστούμε τον χρόνο μας και απλά θα καταλήγαμε να τον σπαταλάμε ανούσια. Μια ατάκα που κρατάω είναι αυτό που είπε ο Γιάννης Παπαδάκης στην ταινία, πως *“Άμα έχεις ένα πλάνο, χωρίς deadline δεν είναι πλάνο... είναι απλά μια κατεύθυνση.”*

Προσωπικά έμαθα πολλά από αυτή την ταινία. Το πως μπορείς να διαχειριστείς μια αποτυχία και να προσπαθήσεις να την κάνεις επιτυχία, που ακόμα και αν δεν τα καταφέρεις, δεν πειράζει. Το νόημα είναι να έχεις προσπαθήσει. Οι προθεσμίες μας πάνε μπροστά και όχι πίσω. Μερικές φορές μπορεί

να μας ζορίζουν και να μας αγχώσουν, αλλά πρέπει πάντα να σκεφτόμαστε πως δεν θα έπρεπε. Είναι μια ευκαιρία να κάνουμε πράγματα. Αν κανείς δεν περίμενε ποτέ τίποτα από εμάς, μάλλον δεν θα καταφέραμε ποτέ τίποτα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Don A. Moore (Carnegie Mellon University)

Myopic Biases in Strategic Social Prediction: Why Deadlines Put Everyone Under More Pressure Than Everyone Else

Nadia Davidson

Why Art Deadlines are Beneficial

Άρθρο στο Medium (<https://medium.com/swlh/why-art-deadlines-are-beneficial-d1c7c773ecfa>)

Daniel Frings (2016)

The Psychology of Deadlines

Άρθρο στο Psychology is better (<http://psychologyitbetter.com/deadlines#more-683>)

Lindsay Van Thoen (2014)

Do deadlines make us stupid?

Άρθρο στο Freelancers Union (<https://blog.freelancersunion.org/2014/05/19/do-deadlines-make-us-stupid/>)

Interview with Dr Stixrud

Five Things You Should Know About Stress

<https://www.tm.org/blog/people/reduce-stress/#sthash.xH7DfhMP.dpuf>

Edward Hallowell (2005)

Overloaded Circuits: Why Smart People Underperform

Άρθρο στο Harvard Business Review (<https://hbr.org/2005/01/overloaded-circuits-why-smart-people-underperform>)

Kimberly Key (2015)

The Dark Side of Deadlines

Άρθρο στο Psychology Today (<https://www.psychologytoday.com/us/blog/counseling-keys/201506/the-dark-side-deadlines>)

Daniel Frings (2016)

The Psychology of Deadlines

Άρθρο στο Psychreg (<https://www.psychreg.org/psychology-of-deadlines/>)

Kasia Jamroz (2017)

There Is No Drawing Against “Tomorrow” - Marc Levy

Άρθρο στο Medium (<https://medium.com/thrive-global/there-is-no-drawing-against-tomorrow-marc-levy-c81066416abd>)

Bruce G. Kauffmann

Michelangelo, Pope Julius II and the Sistine Chapel

Άρθρο (<https://historylessons.net/michelangelo-pope-julius-ii-and-the-sistine-chapel>)

Timothy Corrigan (2011)

The Essay Film: From Montaigne, After Marker

Απόστολος Καρακάσης (2015)

Εφόδιο για νέους ντοκιμαντερίστες

Marta Obršalová (2017)

Joe Bini: documentary filmmaking through the eyes of an editor

Συνέντευξη με τον μοντέρ Joe Bini στο Institute Of Documentary Film

(<https://dokweb.net/articles/detail/318/joe-bini-documentary-filmmaking-through-the-eyes-of-an-editor>)

Dara Waldron (2018)

New Nonfiction Film: Art, Poetics, and Documentary Theory

Bill Nichols (2001)

Introduction to Documentary

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Woody Allen (1977)

Annie Hall

Max Joseph (2017)

DICKS (short documentary - https://www.youtube.com/watch?v=gRRvjZ_XNog)